

Till Ålands lagting

Komplettering av förslaget till tredje ändring av budgeten för år 2024

ALLMÄN MOTIVERING

Till lagtinget överlämnas landskapsregeringens komplettering av förslaget till tredje ändring av Ålands budget år 2024.

Planeringen av den framtida skärgårdstrafiken har fortgått sedan landskapsregeringen avlämnade förslaget till tredje ändring av budgeten för år 2024 och förutsättningarna har ändrat jämfört med det upplägg som landskapsregeringen beskrev i förslaget till ändringsbudget 3. Ålandsdelegationen har ändrat förskottsbeloppet på skatteavräkningen för innevarande år. Landskapsregeringen behöver därför komplettera förslaget till ändringsbudget.

I förslaget till komplettering av förslaget till tredje ändring av budgeten föreslår landskapsregeringen att följande texter och moment i sin helhet **ersätts** med nya texter och förslag:

- texterna i allmänna motiveringen under rubrikerna "De avbrutna avtalen för skärgårdstrafiken" och "Den framtida skärgårdstrafiken"
- moment 33000 Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)
- moment 71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)
- moment 75010 Upphandling av sjötrafik
- moment 89000 Skatter och inkomster av skattenatur samt
- moment 934000 Övriga finansinvesteringar (R).

Därtill föreslår landskapsregeringen att ett nytt moment, 747000 Övrig trafik, överföringar **fogas** till förslaget till tredje ändring av budgeten för år 2024.

De avbrutna avtalen för skärgårdstrafiken

Landskapsregeringen hade ingått avtal med Nordic Jet Line Ab för trafiken Brändö-Kumlinge och med EW Finland Ab avseende trafiken på linjerna Osnäs-Åva, Svinö-Degerby, Långnäs-Kökar-Galtby samt Långnäs-Överö-Snäckö. Entreprenörerna meddelade den 5.7.2024 att man saknar förutsättningar att fullfölja de trafikavtal man hade på linjerna. För att säkerställa att trafiken kunde löpa utan avbrott valde landskapsregeringen att säga upp avtalen från och med 8.7.2024. Från den 8.7.2024 har ett tillfälligt trafikavtal som löper på 6 månader till 8.1.2025 tecknats med Ansgar Ab för linjerna Osnäs-Åva, Svinö-Degerby, Långnäs-Kökar-Galtby. Från den 24.7.2024 har ett

tillfälligt trafikavtal för Långnäs-Överö-Snäckö tecknats med Saariston Meritie Oy till den 31.1.2025. För trafiken Brändö-Kumlinge har avtal tecknats från 1.9.2024 med Kymen Saarioliikenne Oy för 2024-2028 med option på två år.

I de avbrutna trafikavtal som ingåtts med entreprenören fanns utställda säkerheter för att hantera eventuella ekonomiska skador som entreprenörens avbrott i utförandet kunde förorsaka beställaren. Sammanlagda utställda säkerheter uppgick då avtalen bröts till 1.120.000 euro. Dessa säkerheter avser landskapsregeringen använda för att hantera de kostnader som uppstått i samband med sommarens händelser.

Den framtida skärgårdstrafiken

En upphandling av trafik, på de linjer som i dagsläget trafikeras på tillfälliga trafikavtal, kommer att ske under hösten 2024. Upphandlingen föreslås vara på 2 år med option på ytterligare 1 år. Upphandlingen kommer att vara en totalentreprenad men med krav på att chartra landskapsregeringens färjor. En köpklausul, villkorad med att färjorna inte får flyttas från skärgårdens trafiksystem under kontraktstiden, kommer att inkluderas i avtalet. Under år 2025 kommer linjerna att upphandlas för en längre period.

Ålands landskapsregering och Finlands Skärgårdsrederi Ab har ingått ett intentionsavtal om ett långsiktigt och omfattande kommersiellt och operativt samarbete. Parterna har för avsikt att förvärva ett gemensamt 50/50 ägt bolag.

Förvärvet av bolaget görs för att stärka utbudet på utförarsidan med en aktör som besitter resurser och kompetens att modernisera och klimatanpassa skärgårdstrafiken. Priset på förvärvet baseras på värdet på aktiekapitalet i bolaget.

I och med förslaget till komplettering av tredje ändringsbudget har för år 2024 budgeterats anslag och inkomster i budgetens olika avsnitt enligt nedanstående fördelning

	Grundbudget 2024	Äb 1/2024	Äb 2/2024	Äb 3/2024	Sammanlagt
Resultatpåverkande poster:					
Anslag					
Verksamhet och överföringar	-429 179 830	-4 800 000	-874 000	-2 480 000	-437 333 830
Skattefinansiering m.m.	-8 916 000	4 800 000			-4 116 000
Sammanlagt	-438 095 830	0	-874 000	-2 480 000	-441 449 830
Inkomster					
Verksamhet och överföringar	62 535 830		651 000		63 186 830
Skattefinansiering m.m.	359 541 000		-3 050 000	37 467 000	393 958 000
Sammanlagt	422 076 830	0	-2 399 000	37 467 000	457 144 830
Överskott/underskott	-16 019 000	0	-3 273 000	34 987 000	15 695 000
Balansposter:					
Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar					
Anslag	-28 861 000	-3 600 000	-1 780 000	-375 000	-34 616 000
Inkomster	2 780 000	1 300 000	386 000		4 466 000
Sammanlagt	-26 081 000	-2 300 000	-1 394 000	-375 000	-30 150 000
Anslag sammanlagt	-466 956 830	-3 600 000	-2 654 000	-2 855 000	-476 065 830
Inkomster sammanlagt	424 856 830	1 300 000	-2 013 000	37 467 000	461 610 830

Med hänvisning till ovanstående samt till detaljmotiveringen får landskapsregeringen vördsamt föreslå

att lagtinget antar följande förslag till komplettering av tredje ändring av budgeten för år 2024.

Mariehamn den 24 oktober 2024

Lantråd

Katrin Sjögren

Minister

Mats Perämaa

Sifferstaten i dess helhet med detta kompletteringsförslags
ändringar:

		Anslag Äb 2024	Inkomster Äb 2024
VERKSAMHET OCH ÖVERFÖRINGAR			
200	Landskapsregeringen och regeringskansliet	-39 000	0
210	Regeringskansliet	<u>-39 000</u>	<u>0</u>
21010	Regeringskansliet, verksamhet	-39 000	0
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	1 367 000	0
300	Allmän förvaltning	<u>-32 000</u>	<u>0</u>
30010	Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-32 000	0
330	Landskapsandelar och stöd till kommunerna	<u>-1 000 000</u>	<u>0</u>
33000	Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)	-1 000 000	0
390	Gemensamma förvaltningskostnader	<u>2 399 000</u>	<u>0</u>
39050	Förändring av semesterlöneskuld och andra bokföringsmässiga korrigeringar (F)	2 399 000	0
400	Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	-150 000	0
400	Allmän förvaltning	<u>-362 000</u>	<u>0</u>
40010	Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-362 000	0
410	Övriga sociala uppgifter	<u>132 000</u>	<u>0</u>
41000	Övriga sociala uppgifter, verksamhet	42 000	0
41010	Övriga sociala uppgifter, överföringar (F)	90 000	0
430	Allmän miljövård	<u>10 000</u>	<u>0</u>
43000	Allmän miljövård, verksamhet	10 000	0
440	Naturvård	<u>30 000</u>	<u>0</u>
44000	Naturvård, verksamhet	30 000	0
460	Cirkulär ekonomi	<u>10 000</u>	<u>0</u>
46000	Cirkulär ekonomi, verksamhet (R)	10 000	0
470	Miljöhälsovård	<u>30 000</u>	<u>0</u>
47000	Miljöhälsovård	30 000	0

		Anslag Äb 2024	Inkomster Äb 2024
500	Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	-3 000	0
500	Allmän förvaltning	<u>-3 000</u>	<u>0</u>
50010	Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-3 000	0
511	Kultur- och kulturmiljöförvaltning	<u>0</u>	<u>0</u>
51100	Kultur- och kulturmiljöförvaltning (RA)	0	0
600	Näringsavdelningens förvaltningsområde	-6 000	0
600	Allmän förvaltning	<u>-3 000</u>	<u>0</u>
60010	Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-3 000	0
610	Näringslivets främjande	<u>-3 000</u>	<u>0</u>
61000	Näringslivets främjande, verksamhet (R)	-3 000	0
700	Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	-1 210 000	0
715	Bostäder och byggande	<u>-850 000</u>	<u>0</u>
71510	Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)	-850 000	0
747	Övrig trafik	<u>500 000</u>	<u>0</u>
74700	Övrig trafik, överföringar	500 000	0
750-751	Kostnader för sjötrafik	<u>-860 000</u>	<u>0</u>
75010	Upphandling av sjötrafik	-860 000	0
80 - 88	Myndigheter samt fristående enheter	-2 439 000	0
820	Ålands statistik- och utredningsbyrå	<u>-4 000</u>	<u>0</u>
82000	Ålands statistik- och utredningsbyrå, verksamhet (RA)	-4 000	0
825	Ålands polismyndighet	<u>-145 000</u>	<u>0</u>
82500	Ålands polismyndighet, verksamhet (RA)	-145 000	0
826	Ålands ombudsmannamyndighet	<u>-5 000</u>	<u>0</u>
82600	Ålands ombudsmannamyndighet, verksamhet	-5 000	0
840	Ålands hälso- och sjukvård	<u>-2 056 000</u>	<u>0</u>
84000	Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet (RA)	-2 056 000	0

		Anslag	Inkomster
		Äb 2024	Äb 2024
848	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	-9 000	0
84810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet (RA)	-6 000	0
84820	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet	-3 000	0
852	Ålands musikinstitut	-13 000	0
85200	Ålands musikinstitut, verksamhet	-13 000	0
855	Ålands gymnasium	-43 000	0
85500	Ålands gymnasium, verksamhet	-43 000	0
860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	-138 000	0
86000	Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet	-138 000	0
865	Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	-5 000	0
86500	Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp, verksamhet	-5 000	0
870	Fordonsmyndigheten	-13 000	0
87000	Fordonsmyndigheten, verksamhet	-13 000	0
873	Verkstad och lager	-8 000	0
87300	Verkstad och lager, verksamhet	-8 000	0
Verksamhet och överföringar sammanlagt		-2 480 000	0

89 SKATTEFINANSIERING, FINANSIELLA POSTER OCH RESULTATRÄKNINGSPOSTER

890	Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster	0	37 467 000
890	Skatter och inkomster av skattenatur	0	37 467 000
89000	Skatter och inkomster av skattenatur	0	37 467 000

Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter sammanlagt

0 37 467 000

		Anslag Äb 2024	Inkomster Äb 2024
9	INVESTERINGAR, LÅN OCH ÖVRIGA FINANSINVESTERINGAR		
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	-375 000	0
9340	Särskilda lån och investeringar	<u>-375 000</u>	<u>0</u>
934000	Övriga finansinvesteringar (R)	-375 000	0
	Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar sammanlagt	-375 000	0
	Anslag och inkomster totalt ovanstående	-2 855 000	37 467 000

Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna

33000 Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)

Sammandrag	Bokslut 2023	Budget 2024	Äb 1 - 2 2024	Förslag äb 3 2024
Intäkter				
Kostnader	-24 156 445	-25 830 000		-1 000 000
Anslag netto	-24 156 445	-25 830 000		-1 000 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.000.000 euro.

Utgifter

I grundbudgeten för år 2024 upptogs med beaktande av tillgängliga medel av tidigare års anslag inget ytterligare anslag för samarbetsstöd eller tillfälligt likviditetsstöd. Under året har emellertid ett flertal ansökningar om samarbetsstöd inkommit, vilket inneburit att de tidigare reserverade medlen förbrukats i en snabbare takt än beräknat. För samarbetsstöd och tillfälligt likviditetsstöd upptas därför ett anslag om 1.000.000 euro.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

715 Bostäder och byggande

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Sammandrag	Bokslut 2023	Budget 2024	Äb 1 - 2 2024	Förslag äb 3 2024
Intäkter				
Kostnader	-613 080	-500 000	50 000	-850 000
Anslag netto	-613 080	-500 000	50 000	-850 000

Budgetmotivering

Föreslås en utökning av anslaget om 850.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för utbetalning av räntestöd för lån som beviljats för produktion av hyresbostäder, med stöd av LL (1999:40) och LL (1999:41). På grund av höjda räntenivåer har kostnaderna för betalning av räntestöd ökat. Fakturor har även inkommit som hänför sig till perioden 2022-2023.

747 Övrig trafik

74700 Övrig trafik, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2023	Budget 2024	Äb 1 - 2 2024	Förslag äb 3 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 162 768	-3 250 000	300 000	500 000
Anslag netto	-2 162 768	-3 250 000	300 000	500 000

Budgetmotivering

Föreslås en minskning om 500.000 euro.

Utgifter

De indragna medlen motsvarar vad som i grundbudgeten avsatts för att täcka kostnader för upphandling av flygtrafik på linjen Mariehamn – Helsingfors under år 2024.

750 - 751 Kostnader för sjötrafik

75010 Upphandling av sjötrafik

Sammandrag	Bokslut 2023	Budget 2024	Äb 1 - 2 2024	Förslag äb 3 2024
Intäkter	1 755 254	1 200 000	1 340 000	0
Kostnader	-30 679 887	-18 854 000		-860 000
Anslag netto	-28 924 633	-17 654 000	1 340 000	-860 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, att nettoanslaget för upphandling av sjötrafik höjs till 17.174.000 euro. Højningen motsvarar en utökning av nettokostnaderna med 860.000 euro jämfört med vad som hittills budgeterats för året. Se även allmänna motiveringen.

Utgifter

Föreslås att utgifterna utökas med 860.000 euro för att täcka kostnader för att under perioden från 8.7.2024 till årsskiftet 2024/25 organisera trafiken med tillfälliga trafikavtal på linjerna:

Osnäs – Åva

Svinö – Degerby

Långnäs – Överö – Sottunga – Husö – Kyrkogårdsö – Kökar – Galtby

Långnäs – Överö – Sottunga – Snäckö (avtal till och med 31.1.2025)

För trafiken på linjen Brändö-Kumlinge har en upphandling gjorts eftersom kontraktet för att trafikera den linjen löpte ut den 31.8.2024.

För att säkerställa en kontinuerlig trafik, sedan avtalen med den entreprenör som bedrivit trafik på ovanstående linjer sagts upp i juli 2024, har tillfälligt trafikavtal tecknats. Kostnaden för att tillfälligt organisera trafiken beräknas bli högre än vad den varit med de avtal som sagts upp. Vissa merkostnader i form av extra transporter och juridiska kostnader har även tillkommit.

Fullmakt

Landskapsregeringen begär en fullmakt för att upphandla trafik på de linjer där trafiken sedan den 8.7.2024 bedrivs med tillfälligt kontrakt, vilka löper ut 8.1.2025 och 31.1.2025, samt kontraktet på linjen Hummelvik – Torsholma, där kontraktet löper ut 31.8.2025.

Föreslås att trafik på de ovan nämnda linjerna upphandlas, för en tidsperiod om 2+1 år.

Upphandlingen genomförs som en totalentreprenad med krav på att chartra landskapsregeringens färjor under första halvåret av kontraktstiden, därefter kommer en köpklausul aktiveras villkorad med att färjorna inte får flyttas från skärgårdens trafiksystem under kontraktstiden. Kostnaden för trafik motsvarande den som bedrivs i dagsläget på linjerna beräknas till ca 20 miljoner euro årligen med nuvarande tonnage och den servicenivå som grundbudget för år 2025 tillåter. Till detta kommer dessutom sannolikt avskrivningskostnader för operatören i samband med att köpklausulen aktiveras. I trafikupphandlingen kommer det att preciseras vilka färjor som kommer att omfattas av köpklausulen. Landskapsregeringen föreslår därför en fullmakt för upphandling av ovannämnda trafik om 22 miljoner euro årligen.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster

890 Skatter och inkomster av skattenatur

89000 Skatter och inkomster av skattenatur

Sammandrag	Bokslut 2023	Budget 2024	Äb 1 - 2 2024	Förslag äb 3 2024
Intäkter	324 346 187	318 746 000	-2 800 000	37 467 000
Kostnader				
Anslag netto	324 346 187	318 746 000	-2 800 000	37 467 000

Budgetmotivering

Föreslås en ökning om 37.467.000 euro.

Inkomster

Ålandsdelegationen har den 29 augusti 2024 fastställt ett till landskapet Åland tillkommande avräkningsbelopp för år 2023 till 247.112.224 euro. Som förskott har tidigare erhållits 201.645.000 euro, en mellanskillnad om 45.467.224 euro, vilken upptas i denna budget.

Ålandsdelegationen har den 6 september 2024 fastställt en sänkning av förskottet på skatteavräkningsbeloppet för år 2024 om 8.000.000 euro. Förskottsbeloppet för år 2024 uppgår därmed till 106.700.000 euro.

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

9340 Särskilda lån och investeringar

934000 Övriga finansinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2023	Budget 2024	Äb 1 - 2 2024	Förslag äb 3 2024
Anslag netto	-444 232	-1 000 000		-375 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 375.000 euro.

Utgifter

Med hänvisning till allmänna motiveringen och den avsiktsförklaring för skärgårdstrafiken som ingåtts, ämnar landskapsregeringen förvärva ett med Finlands Skärgårdsrederi Ab (Finferries) gemensamt 50/50 ägt bolag. För förvärvande av halva aktiestocken föreslås 375.000 euro.

I ett senare skede kan ägarna komma att behöva tillföra aktiekapital till bolaget för att stärka dess finansiella ställning. Landskapsregeringen återkommer i senare ändringsbudget vid sådant behov.

Bilaga

Förslaget till tredje ändringsbudget i dess helhet med detta kompletteringsförslags ändringar:

Sammandrag	Budget 2024	Äb 1 - 2024	Äb 2 - 2024	Äb 3 - 2024	Budget inkl. Äb 1 - 3 totalt
Försäljningsintäkter	9 888 502				9 888 502
Avgiftsintäkter	6 976 872		50 000		7 026 872
Erhållna bidrag	2 296 052		651 000		2 947 052
Övriga verksamhetsintäkter	680 860				680 860
Verksamhetens intäkter	19 842 286	0	701 000	0	20 543 286
Personalkostnader	-126 040 226		-1 039 000		-127 079 226
Köp av tjänster	-66 162 919		-2 239 000	-713 000	-69 114 919
Material, förnödenheter och varor	-23 356 025		-30 000		-23 386 025
Övriga verksamhetskostnader	-26 877 282			-369 000	-27 246 282
Verksamhetens kostnader	-242 436 451	0	-3 308 000	-1 082 000	-246 826 451
Pensionsintäkter	24 025 000				24 025 000
Pensionskostnader	-43 725 000				-43 725 000
Pensionsintäkter och kostnader	-19 700 000	0	0	0	-19 700 000
Överföringar från EU	4 459 000				4 459 000
Återbetalningar av överföringar	80 000				80 000
Övriga inkomst- och kapitalöverföringar	392 830				392 830
Intäkter av inkomst- o kapitalöverföringar	4 931 830	0	0	0	4 931 830
Undervisning, kultur och idrott	-21 168 000		-106 000		-21 274 000
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-42 253 000			40 000	-42 213 000
Arbetsmarknad	-450 000				-450 000
Bostadsproduktion	-810 000			-850 000	-1 660 000
Primärnärings	-11 308 000				-11 308 000
Övrigt näringsliv	-6 662 000		1 200 000	500 000	-4 962 000
Allmänna stöd	-25 990 000			-1 000 000	-26 990 000
Övriga inkomst- och kapitalöverföringar	-9 660 830			50 000	-9 610 830
Kostnader för inkomst- och kapitalöverföringar	-118 301 830	0	1 094 000	-1 260 000	-118 467 830
Verksamhetsbidrag	-355 664 165	0	-1 513 000	-2 342 000	-359 519 165
Skatteinkomster	318 746 000		-2 800 000	37 467 000	353 413 000
Ränteintäkter	2 740 000		-300 000		2 440 000
Övriga finansiella intäkter	38 115 000				38 115 000
Räntekostnader	-12 000				-12 000
Övriga finansiella kostnader	-506 335				-506 335
Finansiella intäkter och kostnader	40 336 665	0	-300 000	0	40 036 665
Årsbidrag	3 418 500	0	-4 613 000	35 125 000	33 930 500
Avskrivningar enligt plan	-11 071 500			-138 000	-11 209 500
Avskrivningar engångs					
Nedskrivningar					
Av- och nedskrivningar	-11 071 500	0	0	-138 000	-11 209 500
Extraordinära poster			1 340 000		1 340 000
Räkenskapsperiodens resultat	-7 653 000	0	-3 273 000	34 987 000	24 061 000
Ökning eller minskning av reserver	-8 366 000	0			-8 366 000
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-16 019 000	0	-3 273 000	34 987 000	15 695 000